

КОМП'ЮТЕРНЕ ТЕСТУВАННЯ ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ НА ПІДГОТОВЧОМУ ВІДДІЛЕНІ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

У зв'язку з орієнтацією сучасного вузу на західні стандарти навчання відбувається значне скорочення годин аудиторного навантаження і збільшення об'єму самостійної роботи студентів. Відповідно збільшується кількість контролюючих заходів. Підвищити якість контролю успішності допомагає застосування тестових технологій з використанням комп'ютерної техніки.

Педагогічний тест – це інструмент оцінювання результатів навчання студентів, який складається з системи тестових завдань, стандартизованої процедури проведення, обробки та аналізу результатів. У порівнянні з іншими формами контролю тест має свої переваги і недоліки. Тестування – більш якісний та об'єктивний спосіб оцінювання, воно ставить всіх студентів у рівні умови як у процесі контролю, так і в процесі оцінювання. Але поряд з цим у тестуванні наявний елемент випадковості. Наприклад, студент може випадково помилитись, відповідаючи на просте запитання, і в той же час вгадати правильну відповідь на більш складне. Тому поряд з використанням контролюючого тестування активно розвивається такий напрям педагогічних тестових технологій як навчальне тестування. Метою навчального тестування (на відміну від контролюючого) є не оцінювання результатів навчання, але надання можливості самоперевірки та удосконалення рівня засвоєння нової інформації. Завдання для навчальних тестів мають формуючий характер і можуть бути використані для закріплення навчального матеріалу безпосередньо на першому ж занятті. Після пояснення навчального матеріалу, з'ясування особливостей теми в кінці заняття пропонується виконати тест, кожне із запитань якого має кілька варіантів відповідей. Вибір відповіді відразу ж діагностується і студенту повідомляється результат діагностики, що дозволяє йому скоригувати свій вибір при повторному проходженні тесту. В кінці проходження тесту студент отримує оцінку у відповідності з кількістю правильних відповідей. Заохочується багаторазове проходження тесту до отримання максимального балу (при бажанні студента).

Іноземні студенти прибувають на підготовчі факультети, маючи різний рівень базової підготовки з природничих дисциплін, який, крім того, не відповідає рівню знань випускників середніх шкіл України. За один навчальний рік іноземці повинні оволодіти українською мовою і основами знань спеціальних дисциплін цією ж мовою, достатніми для продовження навчання на основних факультетах. На момент початку занять із спеціальних дисциплін рівень знань мови у студентів настільки низький, що фактично викладачі-предметники мають навчати їх українській мові, а не самій спеціальності. Недостатня мовна підготовка іноземних студентів змушує максимально спрощувати тестові завдання. Подібні завдання мають бути попередньо розглянуті на заняттях і тільки після цього винесені на самоконтроль і контроль.

У тестах для іноземних студентів доцільно використовувати завдання закритого типу. З них найдоступнішими для сприйняття є завдання вибіркового типу. Це основний вид завдань, що застосовується в тестуванні найчастіше. Студенти мають вибрати правильну відповідь з ряду запропонованих. Тестове завдання бажано формулювати у вигляді одного речення, котре має не більше семи слів. Умова може містити лише завдання або складатись із вступних відомостей і запитання, має подаватись у вигляді запитання, наказовій формі або у формі незавершеного твердження і не повинна містити заперечення. Формулювання запитання доцільно починати з дієслова. Запитання має бути сформульоване чітко і ясно, орієнтоване на однозначну і єдино правильну відповідь. Прочитавши завдання, студент має відразу визначити, чи знає він правильну відповідь. Оптимальна кількість тестових завдань 20-30.

Оптимальна кількість варіантів відповідей 3-4 (до 5). Два варіанти сприяють вгадуванню, а більше п'яти потребують занадто багато часу для читання. У наборі відповідей одна - вірна, а інші - помилкові. Правильних відповідей може бути і декілька, тоді в інструкції це має бути вказано. Усі дистрактори (неправильні варіанти відповідей) мають бути правдоподібними і вірогідними. При доборі дистракторів варто використовувати типові студентські помилки, відомі з практики навчання, хибні уявлення, об'єкти, що відповідають лише частині характеристик, наведених в умові. Варіанти відповідей слід розміщувати системно (в алфавітному або логічному порядку, в порядку зростання чисел). Відповіді мають бути однорідними і не перетинатись між собою. Також вони мають бути короткими та простими за структурою, подібними за зовнішніми ознаками, зокрема за довжиною. Слова, що повторюються, слід додавати до умови.

Не варто використовувати у комп'ютерних тестах для іноземних студентів завдання відкритого типу, що не мають варіантів правильних відповідей і для виконання яких студент повинен доповнити текст завдання одним або кількома словами. Навіть знаючи правильну відповідь, студент, що не досить добре володіє мовою, може припуститись граматичної помилки, а комп'ютер зарахує цю відповідь як неправильну.

Отже, комп'ютерне тестування - це одна з форм контролю та оцінювання знань, вмінь та навичок, котра може і повинна використовуватись в поєднанні з іншими формами і методами контролю та оцінювання. Навчальне тестування позбавлене багатьох недоліків контролюючого тестування, тому саме йому має належати провідна роль у навчальному процесі. Складання тестів для іноземних студентів підготовчого відділення потребує особливої уваги та співпраці викладачів мови і природничих дисциплін.

*Косяк Валентина Іванівна,
старший викладач кафедри філологічних та природничих дисциплін
Центру міжнародної освіти Національного авіаційного університету, м. Київ.
Тел. 067 1837310.*